

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2003/12

BETREFT: Bijdrage voor dienstverlening in een refter of sporthal.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 03/04/2003

1.2 Vraag

- Vraag van het Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs (VVKSO) of schoolbesturen een bijdrage aan de leerlingen mogen vragen voor het gebruik van de refter en sporthal.

1.3 CZB

- De vraag van het VVKSO werd ontvangen op 03/04/2003.
- Antwoord van de secretaris van de CZB op 03/04/2003 met de vermelding dat de vraag geregistreerd is.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

De vraag van een aantal scholen of een schoolbestuur een bijdrage aan de leerlingen mag vragen voor het gebruik van de refter of de sporthal. Het VVKSO stelt dat refter en sporthal met werkingsmiddelen en DIGO-subsidies gebouwd, onderhouden en verwarmd worden. Ook huurgeld of een cijns voor het gebruik ervan worden betaald met werkingstoelagen. Het VVKSO vraagt of zij een te strenge houding aannemen wanneer zij de scholen meedelen dat het vragen van een bijdrage voor het gebruik van refter en sporthal niet toegelaten is?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

5 mei 2003 - 15u. en 2 juni 2003 - 12u.30 na herneming, beraad en uitspraak.

3.2 Kamer

Zitting van de kamer bevoegd voor secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

De heren Walter Van Pottelberge, Luc Ballon, Etienne Becuwe, Eric Meysmans.

4. ADVIES COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Statens maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Statens het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds een kosteloze toegang en anderzijds het vragen van een redelijke bijdrage voor bepaalde onderwijskosten van noodzakelijke en geleverde diensten en goederen.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie vestigt de aandacht op artikel 25 van het schoolpact (wet 29/5/59) dat nog geldig is voor het secundair onderwijs. Artikel 25 bepaalt dat de kosten van het onderwijs ten laste zijn van het schoolbestuur. De overheid komt wel tussen in die kosten door een werkingsbudget toe te kennen.

De Commissie stelt vast dat bouwen van schoolgebouwen een gedeelde verantwoordelijkheid is van de overheid en het schoolbestuur. Voor onderhoud en herstellingen van gebouwen krijgen de schoolbesturen een werkingsbudget van de overheid. Voor bouwwerken is er tussenkomst van DIGO.

Ook voor het huren van gebouwen ontvangen de schoolbesturen een werkingsbudget als tussenkomst in de kosten.

Het gebruik door de leerlingen tijdens de schooluren van een refter of sporthal leunen nauw aan bij de verplichte onderwijsactiviteiten. De sporthal is een vast onderdeel van de basisinfrastructuur, net zoals de refter gelet op de organisatie van het schoolleven met meestal een relatief korte middagpauze. De Commissie stelt vast dat in het secundair onderwijs de lichamelijke opvoeding een belangrijk aandachtspunt is binnen het onderwijsprogramma.

De Commissie stelt vast dat de overheid vindt dat een refter of een sporthal als gebouw tot basisinfrastructuur behoren voor de goede werking van onderwijs en om die reden opgenomen werden in de subsidieregelingen.

Een school kan evenwel in die gebouwen (refter, sporthal) voorzien in dienstverlening zoals toezicht, maaltijden, e.a. Hiervoor kan wel een vergoeding gevraagd worden die evenredig is met de effectief gemaakte kosten.

De Commissie komt tot volgend advies:

De Commissie komt tot de conclusie dat een bijdrage voor het gebruik als gebouw van een refter of sporthal tijdens de schooluren door de leerlingen een indirect inschrijvingsgeld is.

Voor bijkomende dienstverlening in refter of sporthal kan wel een evenredige bijdrage gevraagd worden mits de reglementering inzake overleg en informatie werd in acht genomen.

Brussel, 2 juni 2003

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter